

UNA SOCIETAT A LA CORDA FLUIXA

Anàlisi de l'informe FOESSA 2025 i l'exclusió social a la diòcesi de Barcelona

— l'entrevista

Amèlia de Juan: "A Càritas, veiem les persones com a subjectes amb veu pròpia" _ 12

— en primer pla

Lleó XIV: "La vida no és per viure-la en solitari, sinó en equip" _ 16

— què hi pots fer tu?

Una comunió amb mirada solidària _ 24

UNA SOCIETAT A LA CORDA FLUIXA

Fotografia de la portada:

El funambulista Aleix Hernando, representant els equilibris que ha de fer una part important de la ciutadania per arribar a final de mes

AUTOR: JORDI BOIXAREU

Fotografia del sumari:

Teixint xarxa

AUTOR: MARC ASENSIO

sumari

____ **editorial** _ 3

____ **a fons**

No fallen les persones, falla el sistema:
la radiografia social que deixa l'informe FOESSA _ 4

____ **el reportatge**

Tres mirades sobre la vulnerabilitat a Barcelona _ 8

____ **l'entrevista**

Amèlia de Juan: "A Càritas, veiem les persones
com a subjectes amb veu pròpia" _ 12

____ **en primer pla** _ 16

____ **actuem**

L'esperança després de l'espera:
una regularització que canviarà milers de vides _ 18

____ **ODS**

Sonkoy: mentoria amb cor _ 22

____ **què hi pots fer tu?**

Una comunitat amb mirada solidària _ 24
Servei d'Ajuda Econòmica _ 25

____ **cuinant amb l'Ada Parellada**

Farcellets de bacallà amb panses i pinyons _ 26
Pastís de poma _ 26

____ **l'apunt històric**

Cartografiar la desigualtat: els estudis de Càritas Barcelona _ 27

____ **entitats**

L'editorial de les Entitats amb Cor
Educar el cor per transformar el futur _ 28

Del compromís a l'acció, de l'acció al canvi _ 29

____ **les nostres xarxes** _ 31

editorialA la corda fluixa,
però caminant junts

L'Informe FOESSA 2025 ens ofereix una fotografia valuosa de la realitat social de la nostra diòcesi. Una fotografia que mostra alguns avenços, però que també ens alerta d'una fragilitat creixent. Si bé les situacions d'exclusió social s'han reduït lleugerament en els darrers anys, cada vegada són més les persones que viuen amb una estabilitat tan feble que qualsevol imprevist les pot fer caure. L'habitatge s'ha consolidat com el principal factor de desigualtat i condiciona les oportunitats de vida de milers de famílies.

Però darrere de les xifres hi ha rostres, històries i esperances. Les pàgines d'aquest número de la revista El Batec ens apropen a persones que lluiten cada dia per construir un futur millor. La Mariama, en Sebastián o les famílies que participen a l'Espai Polivalent de Badalona ens recorden que l'acompanyament, la proximitat i la confiança continuen sent eines capaces de transformar vides. També ens mostren que la pobresa no es combat únicament amb recursos materials, sinó generant oportunitats, vincles i comunitat.

Durant la visita del papa Lleó XIV a la parròquia de Sant Agustí de Barcelona, el Sant Pare ens va deixar una reflexió que connecta profundament amb aquesta realitat: "La vida no és una cursa per viure-la de manera solitària, és una cosa que es juga en equip i cal aprendre a córrer junts". En una societat on la solitud i l'aïllament augmenten, aquestes paraules adquireixen una força especial. Ens recorden que ningú no hauria d'afrontar les seves dificultats sol i que el benestar col·lectiu depèn de la nostra capacitat de cuidar-nos els uns als altres.

Aquesta convicció és la que dona sentit a la tasca de Càritas Diocesana de Barcelona. Durant el 2025 hem acompanyat 27.843 llars, on viuen 63.525 persones, gràcies a una xarxa formada per 167 Càritas parroquials, 44 comunitats pastorals i 563 projectes. Una acció que no seria possible sense el compromís de 8.351 persones i empreses sòcies i donants, ni sense la dedicació de més de 3.000 persones voluntàries que feu de la solidaritat un gest quotidià de proximitat i esperança.

Davant els reptes que assenyala el FOESSA, renovem el compromís de treballar per una societat que posi la persona al centre, garanteixi drets i no normalitzi ni la pobresa ni la solitud. Perquè, quan caminem junts, la corda pot esdevenir un camí d'esperança.

Eduard Sala

Director de Càritas Diocesana de Barcelona

www.caritas.barcelona

@caritasbcn
caritasbarcelona

No fallen les persones, falla el sistema: la radiografia social que deixa l'informe FOESSA

L'Informe FOESSA 2025 de la diòcesi de Barcelona alerta sobre una realitat social cada vegada més fràgil. Tot i que les situacions d'exclusió social s'han reduït lleugerament respecte de l'any 2018, augmenta el nombre de persones que viuen al límit, amb una estabilitat tan precària que qualsevol contratemps pot fer-les caure en l'exclusió. L'habitatge s'ha consolidat com el principal factor de desigualtat social, mentre que la feina ja no garanteix una vida digna.

TEXT: JORDI JULIÀ · FOTOGRAFIES: DANI CODINA, JORDI JULIÀ, MARC ASENSIO, PEPE NAVARRO, ERICK NAZARIO

La imatge que dibuixa el darrer Informe FOESSA és la d'una **societat que avança sobre una corda fluixa**. Segons l'estudi, elaborat a partir de l'Enquesta sobre Integració i Necessitats Socials (EINSFOESSA) realitzada durant el 2024 a 602 llars i 1.519 persones de la diòcesi de Barcelona, prop del 17% de la població —més de 450.000 persones— viu en situació d'exclusió social. Però hi ha una altra dada que genera encara més preocupació: el 38% de la població es troba en una situació d'integració precària.

És a dir, **gairebé quatre de cada deu persones no es consideren excloses, però viuen en una situació tan vulnerable que qualsevol crisi familiar, laboral, de salut o residencial les podria empènyer cap a l'exclusió**.

“S'està consolidant un model de societat que es troba permanentment a la corda fluixa”, explica en Guillermo Oteros, coordinador d'Anàlisi Social de Càritas Diocesana de Barcelona. “Les dificultats en àmbits com l'habitatge, la feina, la salut o l'aïllament social fan augmentar la debilitat de la nostra societat davant d'un context cada vegada més inestable”, indica.

L'HABITATGE, EL GRAN FACTOR DE DESIGUALTAT

Si hi ha un element que travessa bona part dels problemes detectats per l'informe és l'habitatge. L'accés a una llar digna i assequible s'ha convertit en la principal font de desigualtat social a la diòcesi de Barcelona.

Actualment, el 27% de la població —unes 730.000 persones, agrupades en 225.000 llars— pateix dificultats relacionades amb l'habitatge. **L'augment sostingut dels preus del lloguer i de la compra ha superat àmpliament l'increment de les rendes familiars, provocant que moltes llars destinin una part excessiva dels seus ingressos a mantenir un sostre.**

Per a Oteros, aquesta realitat té conseqüències devastadores: **“Més del 15% de la població queda en situació de pobresa severa després d'assumir les despeses de l'habitatge. Això compromet la capacitat de cobrir altres necessitats bàsiques com l'alimentació, l'educació o la salut”.**

L'informe descriu l'habitatge com un autèntic “forat negre” que absorbeix cada vegada més recursos familiars. La diferència entre viure de lloguer o en un habitatge de propietat és avui un factor determinant en les oportunitats vitals presents i futures.

“Tenir la sort de néixer en una família que ja té l'habitatge pagat acabarà condicionant el teu poder adquisitiu i el teu nivell socioeconòmic”, adverteix Oteros.

Segons les dades de l'informe, unes 370.000 persones viuen en habitatges amb menys de 15 metres quadrats per persona, mentre que prop de 150.000 resideixen en habitatges insegurs, majoritàriament habitacions rellogades. Per a moltes famílies, compartir una habitació és l'última barrera abans de quedar-se al carrer.

“És completament impossible per a moltíssimes famílies accedir a un pis sencer. L'única alternativa és compartir una habitació entre tots els membres de la família”, explica Oteros. “Aquesta situació comporta restriccions constants en la vida quotidiana i vulneracions de drets que sovint passen desapercebudes”.

QUAN LA POBRESA TÉ ROSTRE D'INFANT

L'impacte de la crisi de l'habitatge afecta especialment els més petits. L'informe assenyalava que **un de cada quatre menors d'edat viu en situació d'exclusió social a la diòcesi de Barcelona**. La relació entre habitatge i infància és especialment evident en els casos d'amuntegament. Nou de cada deu llars que viuen aquesta situació tenen infants o adolescents.

La manca d'espai adequat per estudiar, descansar o desenvolupar-se repercuteix directament en les oportunitats presents i futures d'aquests nens i nenes. L'informe adverteix que la pobresa continua transmetent-se de generació en generació i que les condicions socioeconòmiques de la família continuen determinant les oportunitats educatives, laborals i vitals.

La situació és encara més greu en les famílies monoparentals, majoritàriament encapçalades per dones. **Aquestes llars presenten un risc d'exclusió social 4,5 vegades superior al de les llars sense fills**. "Les famílies amb fills necessiten habitatges més grans i afronten més despeses. En les llars monoparentals, la disponibilitat per treballar i generar ingressos encara és menor, fet que incrementa notablement la vulnerabilitat", explica el coordinador d'Anàlisi Social de Càritas.

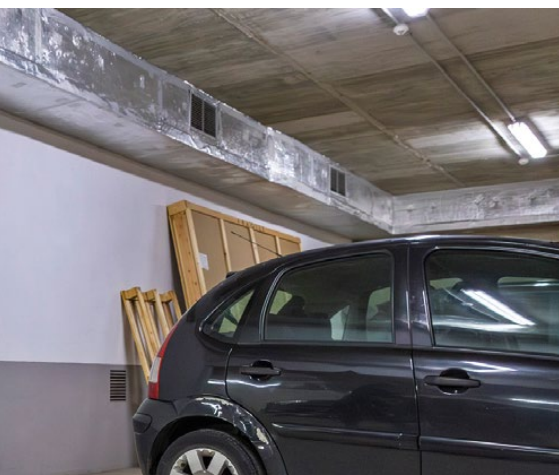
TREBALLAR JA NO ÉS GARANTIA D'INCLUSIÓ

Una de les conclusions més contundents de l'informe és que la feina ha deixat de ser un escut efectiu contra la pobresa i l'exclusió.

Tot i la millora general de les dades d'ocupació, més de la meitat de les persones en situació d'exclusió social viuen en llars on la persona principalment responsable econòmicament està treballant. La precarietat laboral, doncs, s'ha convertit en una realitat estructural. Els nous llocs de treball es concentren majoritàriament en sectors com els serveis i la construcció, caracteritzats sovint per salaris baixos, temporalitat i inestabilitat. **"La nova normalitat és la precarietat"**, resumeix Oteros.

Els joves i les persones migrades són alguns dels col·lectius més afectats. En molts casos, les dificultats administratives o la situació irregular limiten l'accés al mercat laboral formal i condemnen moltes persones a treballs informals i molt precaris.

En aquesta mateixa línia, Raúl Flores, secretari tècnic de FOESSA, rebutja els discursos que responsabilitzen les persones de la seva situació de pobresa. "Vuit de cada deu persones en situació d'exclusió fan el que poden per millorar la seva situació, però xoquen amb obstacles estructurals i amb recursos insuficients".

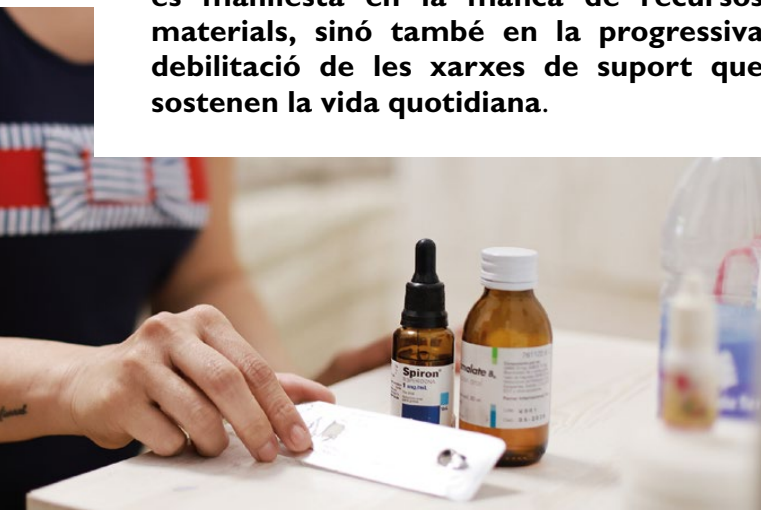
SALUT, SOLEDAT I FRAGILITAT SOCIAL

L'exclusió social no és només una qüestió econòmica. L'informe FOESSA analitza vuit dimensions diferents de la realitat social: feina, consum, habitatge, salut, educació, participació política, aïllament i conflicte social. Aquesta mirada permet entendre que **la pobresa és un fenomen multidimensional**.

La salut n'és un exemple clar. Una de cada tres persones en situació d'exclusió pateix problemes de salut, mentre que **el 8% de les llars no pot assumir determinades despeses mèdiques o farmacèutiques**.

Paral·lelament, l'informe alerta sobre el deteriorament dels vincles comunitaris. Actualment hi ha prop de 90.000 llars que no compten amb cap suport per afrontar situacions de malaltia o dificultat. A més, el percentatge de persones en exclusió que pateixen aïllament social s'ha duplicat durant els darrers sis anys fins a arribar al 16%.

La fragilitat social, per tant, no només es manifesta en la manca de recursos materials, sinó també en la progressiva debilitació de les xarxes de suport que sostenen la vida quotidiana.

UN SISTEMA QUE HA DE POSAR LES PERSONES AL CENTRE

Per a Eduard Sala, director de Càritas Diocesana de Barcelona, les dades de l'informe són clares: **“No fallen les persones, falla el sistema”**.

Sala considera que la societat és plenament conscient de la magnitud del problema. De fet, **gairebé dos terços de la població creu que les administracions han de destinar més recursos als serveis socials i vuit de cada deu persones estan d'acord que qui rep ajudes socials realment les necessita**.

“Les ajudes socials no són un privilegi, sinó una necessitat per viure”, afirma. I afegeix: “Tenir una vida digna no hauria de dependre de la sort ni de la resistència individual, sinó d'un sistema que garanteixi drets i posi les persones al centre”.

Des de Càritas i FOESSA es reclama un reforç de les polítiques públiques en àmbits clau com l'habitatge, l'ocupació, la fiscalitat i la protecció social. També es defensa la necessitat d'enfortir l'estat del benestar i les polítiques redistributives perquè els fruits del creixement econòmic arribin realment a les persones més vulnerables.

“Les solucions no les pot aportar un únic actor”, recorda Sala. “Cal que administracions, entitats socials i conjunt de la ciutadania unim forces per construir una societat més justa i equitativa”.

Per al director de Càritas, la fragilitat social persistent que mostren aquestes dades no es pot normalitzar. Inspirant-se en les paraules del papa Lleó XIV, Sala afirma que **tota acció social neix del reconeixement de la dignitat inviolable de cada persona**. Per això, subratlla que el compromís amb les persones més vulnerables és una responsabilitat compartida.

L'Informe FOESSA 2025 no és només un diagnòstic. És també una alerta i una invitació a actuar. **Perquè darrere de cada percentatge hi ha persones, famílies, infants i joves que intenten sostenir la seva vida sobre una corda cada vegada més fina. I perquè una societat digna no es mesura per la seva capacitat de generar riquesa, sinó per la manera com protegeix aquells que corren més risc de caure.**

el reportatge

Tres mirades sobre la vulnerabilitat a Barcelona

TEXT: JORDI JULIÀ · FOTOGRAFIES: JORDI JULIÀ, NÚRIA SANZ

L'Espai Polivalent de Badalona, un lloc per construir vincles i comunitat

Al barri de la Pau de Badalona, a tocar de Santa Coloma de Gramenet, l'Espai Polivalent de Càritas s'ha convertit en molt més que un equipament social. En un dels barris amb més vulnerabilitat de l'àrea metropolitana de Barcelona, aquest projecte ofereix un espai d'acollida, trobada i suport mutu per a centenars de famílies.

Al llarg del curs, més de 300 famílies passen pel centre. La majoria són dones amb fills i filles, procedents de països tan diversos com el Perú,

Veneçuela o el Marroc. Moltes arriben derivades des de Càritas o pels serveis socials, però també gràcies al boca-orella entre el veïnat.

“El Polivalent és un espai de socialització, un espai d'acollida, de trobada on generar xarxa. Moltes de les famílies no tenen xarxa i aquí troben un lloc on teixir-la”, explica Júlia Suñén, directora del centre.

L'habitatge és una de les problemàtiques que més impacta en les famílies participants. Des del

Les tres històries que recollim a continuació reflecteixen algunes de les principals problemàtiques detectades per l'Informe FOESSA 2025 a la diòcesi de Barcelona. A través dels testimonis de persones acompanyades per Càritas, **es posa de manifest la importància de disposar de vincles i xarxes de suport per evitar situacions d'aïllament, les dificultats creixents per accedir a un habitatge digne davant l'augment dels preus del lloguer i l'impacte de la precarietat laboral en la vida de moltes persones.**

L'experiència de l'Espai Polivalent de Badalona, la història de la Mariama i el recorregut vital del Sebastián mostren, des de realitats diferents, com aquests factors condicionen les oportunitats i el benestar de les persones, però també **com l'acompanyament i el suport comunitari poden esdevenir eines clau per recuperar l'estabilitat i l'esperança.**

projecte han conegut situacions extremes de sobreocupació i precarietat residencial. **“Hem trobat famílies de cinc membres dormint a terra o famílies de quatre persones compartint habitacions de menys de deu metres quadrats”**, relata Suñén. Recorda especialment el cas d'uns infants que parlaven sempre en veu molt baixa perquè, a l'habitació rellogada on vivien, els prohibien cridar o fer soroll.

Però l'Espai Polivalent va molt més enllà de cobrir necessitats bàsiques com l'accés a cuina, bugaderia o dutxes. La seva raó de ser és fomentar la participació comunitària i els vincles entre les persones. **“Més enllà d'oferir serveis bàsics, aquest és un espai per celebrar la vida”**, resumeix la directora. En un barri on sovint costa generar iniciatives comunitàries, la col·laboració amb altres entitats del territori també és clau per ampliar l'impacte del projecte.

Fiorella Gonzales, originària del Perú, va arribar a Badalona el juliol de 2025. Enginyera en ciberse-

guretat i mare d'un infant petit, va descobrir el Polivalent gràcies a l'acompanyament que el seu marit rebia a Càritas. **“Aquí he fet amigues, hem sortit. Ha sigut un curs molt profitós”**, explica. Destaca especialment els tallers i l'acompanyament psicològic, que l'han ajudat en la criança del seu fill.

També la Nisrine, que participa en el projecte des de fa tres anys, considera que l'espai ha estat fonamental. **“El més important és conèixer gent, relacionar-se i descobrir diferents cultures”**, assegura, i lamenta que no hi hagi més iniciatives similars al barri.

Potser la millor definició de l'Espai Polivalent de Badalona és aquesta: un lloc on les persones troben suport, amistat i pertinença. Com indica Suñén, **“quan les persones et diuen que això és com una segona casa, veus que els resultats de la feina feta han donat els seus fruits”**.

“Ara puc pagar el lloguer, i això em dona tranquil·litat”

La Mariama Seide, de trenta anys, viu amb els seus dos fills i la seva mare en un pis de la Fundació Habitatge Social. Després d'anys de dificultats, destaca la importància d'haver rebut una oportunitat per reconstruir la seva vida.

Quan la Mariama recorda el camí recorregut fins a arribar a l'habitatge on viu actualment, ho fa amb gratitud, però també amb la convicció que tirar endavant és una tasca compartida. **“Encara que una persona t'ajudi, tu també has de posar-hi de la teva part perquè et puguin ajudar”**, afirma.

Va conèixer la Fundació Habitatge Social a través de la treballadora social de Càritas, la Katherine, que va començar a acompanyar-la quan estava embarassada. Amb el seu suport, la Mariama va iniciar un procés de recuperació personal i autonomia que, amb els anys, l'ha portat a estabilitzar la seva situació.

La Fundació Habitatge Social, promoguda per Càritas Diocesana de Barcelona, disposa de **463 habitatges a les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa**. Durant el 2025, aquests habitatges van acollir **468 famílies, que representen 1.614 persones**, com la Mariama i la seva família.

Des de l'any **2021**, la Mariama viu en un dels habitatges de la Fundació amb els seus dos fills,

de 7 i 10 anys, i la seva mare. Durant aquest temps, ha comptat també amb l'acompanyament de l'educador social del pis. **“L'Àngel és el meu orientador, una molt bona persona. Ens portem molt bé. El primer dia em va ensenyar tot el pis i em va ajudar a sentir-me acollida”**, explica.

Quatre anys després d'arribar-hi, assegura sentir-se feliç i agraïda. L'habitatge li ha proporcionat una estabilitat en moments complicats com l'actual, en què fa més de mig any que es troba sense feina.

“Tot i que ara només tinc la prestació d'atur, puc continuar pagant el lloguer. Això em dona tranquil·litat”, explica. I afegeix que, sense un lloguer social, seria pràcticament impossible mantenir una llar per a una família de quatre persones. **“Pel meu compte seria molt difícil. Els lloguers d'avui dia són massa alts i no el podria assumir jo sola”**.

El seu missatge final és clar i ple de determinació: **“Que siguem mares soles no vol dir que no puguem. Podem tirar endavant. És molt important que existeixin projectes com aquest, amb orientació i acompanyament”**, afirma. Una ajuda especialment valuosa per a moltes dones que tiren endavant les seves famílies en solitari.

**“Tornar a treballar
et fa sentir una
mica més viu”**

Després de gairebé **divuit anys a l'atur**, en Sebastián Páez Chaparro, de seixanta anys, ha tornat recentment al mercat laboral gràcies a un contracte de neteja al Metro de Barcelona. La seva història és la de moltes persones que, després d'una vida de treball intens, es troben amb enormes dificultats per trobar una oportunitat laboral quan arriben a una determinada edat.

El seu contacte amb Càritas va començar a Badalona. **“Al despatx em van orientar i em van dir que a Feina amb Cor em podien ajudar a buscar feina”**. Amb el suport del seu assessor, va començar un procés de recerca laboral principalment per internet, un àmbit que reconeix que no domina gaire.

L'oportunitat va arribar després de participar en la **Fira d'Ocupació No m'Aturo de Càritas**. A finals de maig, l'empresa Clece va contactar amb ell, i durant tot el mes de juliol ha treballat en la neteja nocturna de les estacions de la **línia 5 del Metro de Barcelona**. Ara espera una possible renovació. **“Aquesta setmana m'han de dir si em renoven el contracte per al mes vinent. Si no, hauré de tornar a l'atur”**.

La seva trajectòria laboral va començar molt aviat. **“Vaig començar a treballar amb catorze anys”**, recorda. Primer a la construcció preparant morter, després en el servei de recollida d'escombraries i més endavant en el sector de la neteja. Quan mira enrere, recorda un mercat laboral molt diferent. **“Als anys vuitanta i noranta hi havia feina. Sorties d'un lloc i pràcticament ja tenies una altra feina assegurada”**.

Avui, però, el principal obstacle és l'edat. **“Ara, amb la meva edat, és complicadíssim trobar feina”**. Considera que molts dels llocs disponibles per a persones del seu perfil continuen exigint un esforç físic molt elevat. **“He fet feina**

dura tota la vida, però arriba una edat en què ja no pots carregar pesos com abans”.

La situació es va agreujar després de la **crisi del 2008**. A aquesta realitat s'hi va afegir la necessitat de cuidar la seva mare, que va desenvolupar problemes de memòria i salut fins que va ingressar en una residència l'any 2016. Va morir el 2020, als 90 anys.

“Tornar a agafar el ritme és important. Et fa sentir una mica més viu”, explica. El treball no només representa un ingrés econòmic, sinó també una recuperació de l'autoestima després de molts anys d'inactivitat. **“Després de gairebé divuit anys a l'atur, et sembla que ja no vals per a res”**.

També denuncia les dificultats que afronten les persones treballadores de més edat en els processos de selecció. **“Ja no val la pena anar al SOC a buscar ofertes, perquè moltes posen que són per a persones de 18 a 35 anys. I els que en tenim més de 35, què? No mengem?”**, lamenta.

Malgrat haver treballat molts anys, la incertesa continua marcant el seu dia a dia. La qüestió de l'habitatge és una de les seves principals preocupacions. Després d'haver hagut de vendre el seu pis, viu pendent de trobar una habitació assequible mentre guarda les seves pertinences en un guardamobles.

Tot i les dificultats, en Sebastián manté una **mirada esperançada**. Confia a continuar treballant fins a la jubilació i assolir una pensió digna després d'haver cotitzat aproximadament 25 anys. **“M'agradaria continuar treballant fins que em jubili. Amb una pensió d'uns 1.000 o 1.200 euros ja podria viure dignament”**, conclou.

“A Càritas, veiem les persones com a subjectes amb veu pròpia”

Entrevista a Amèlia de Juan, Cap d'Acció Social, Anàlisi i Incidència de Càritas Diocesana de Barcelona

TEXT: JORDI JULIÀ, ABEL UBACH · FOTOGRAFIES: ERICK NAZARIO, JORDI BOIXAREU, CAMILO CASTILLO, JORDI JULIÀ

Diplomada en Treball Social, Amèlia de Juan acumula més de tres dècades de trajectòria a Càritas. Actualment, és la Cap d'Acció Social, Anàlisi i Incidència de Càritas Diocesana de Barcelona, des d'on treballa per donar resposta als principals reptes socials del territori.

En aquesta entrevista analitza les conclusions de l'informe FOESSA i reflexiona sobre l'impacte de l'habitatge, la salut, la solitud i els vincles comunitaris en els processos d'exclusió social.

› Què és l'informe FOESSA?

L'informe FOESSA és una fotografia de la realitat en un moment determinat. Mesura diversos indicadors que expliquen quina és la situació d'exclusió de les persones. No només fa una lectura econòmica de la realitat, com molts altres estudis, sinó que també té en compte elements com l'habitatge, les qüestions laborals, les relacions socials o la participació ciutadana, entre molts altres factors.

› Quins són els principals titulars o indicadors?

Les dades s'assemblen força a les del conjunt de Catalunya, però tenim algunes especificitats rellevants. Per una banda, a la diòcesi de Barcelona, **l'habitatge és un dels principals motors d'exclusió social**. Viure a la diòcesi de Barcelona té un cost molt més elevat que a la resta de Catalunya o al conjunt de l'Estat espanyol, i això genera situacions d'exclusió importants.

Una altra característica específica que posa de manifest l'estudi és la

qüestió de la salut. Les persones tenen més dificultats per cobrir les necessitats relacionades amb la salut, ja sigui a l'hora de comprar medicaments o d'accedir als serveis públics. Això té molt a veure amb el col·lapse que patim a escala social. Sabem que actualment som 8,2 milions de persones al conjunt de Catalunya, però els recursos no han crescut en proporció a la població.

És interessant analitzar la participació política de la ciutadania i el seu grau de vinculació o arrelament al barri i a la comunitat. La manca de participació i de vincles és un factor d'exclusió que té molt a veure amb el fet que Barcelona sigui una diòcesi essencialment urbana. Això dificulta les relacions i el sentiment de pertinença. Ho podem observar fins i tot a nivell personal: les relacions socials que teníem quan érem petits són molt diferents de les actuals.

També és cert que, com menys ingressos, menys vincles pots teixir, i això fa més difícil sortir de la situació d'exclusió.

“Per a moltes persones, accedir a un habitatge s’ha convertit en una missió impossible”

› Es detecten noves formes d’exclusió vinculades a l’habitatge?

Per a moltes persones, ha arribat un punt en què **accedir a un habitatge s’ha convertit en una missió impossible**. Si no tens una economia consolidada o una situació laboral estable, és molt difícil assumir el cost de l’habitatge.

Si a això hi afegim que a Càritas acompanyem moltes persones que es troben en situació administrativa irregular, les dificultats encara augmenten. Moltes vegades no poden accedir a un habitatge

perquè no tenen la documentació requerida o perquè es troben amb situacions de discriminació o racisme immobiliari.

En aquest context, les persones busquen estratègies alternatives per poder viure: compartir habitatge, viure de relloguer o allotjar-se en equipaments socials que sovint tenen llargues llistes d’espera. Quan cap d’aquestes opcions és possible, l’alternativa acaba sent dormir al carrer.

Aquesta situació està augmentant i, per desgràcia, no albirem una solució ni a curt ni a mitjà termini.

› Una de les problemàtiques que comentaves és l’aïllament social i la solitud. Com incidiu en una societat cada vegada més individualitzada?

Per fer un bon acompanyament no n’hi ha prou amb cobrir les ne-

cessitats bàsiques; **les persones també necessiten espais de relació i pertinença**. Necessiten un espai de referència que les ajudi a sortir de l’aïllament.

Això ho fem a través de diferents projectes. Un exemple són els *Tramats de Vida*, on persones grans es reuneixen setmanalment per generar relacions i vincles. També disposem d’espais polivalents que esdevenen llocs on passa la vida, on es desenvolupen activitats diverses impulsades per les mateixes persones participants.

L’objectiu és que recuperin la il·lusió, que continuïn construint relacions i que puguin aportar tot allò que saben fer. Això els ajuda a recuperar la dignitat, perquè la gent no vol viure de les ajudes, sinó sentir-se útil i contribuir.

De fet, sovint ens trobem amb persones que, quan la seva

“Com menys ingressos, menys vincles pots teixir, i això fa més difícil sortir de la situació d'exclusió”

situació millora, ens pregunten de quina manera poden ajudar Càritas o retornar a la societat allò que han rebut.

Aquests espais comunitaris tenen un poder transformador i dignificador molt important.

> Més enllà de fomentar l'acció comunitària, quines altres accions duu a terme?

En l'àmbit de l'habitatge disposem de pisos compartits, habitatges unifamiliars i projectes residencials específics per a persones grans. Sabem que és una resposta limitada en relació amb la magnitud del problema, però a les persones que hi poden accedir **els permet resoldre una part molt important de la seva vida.**

Un altre eix fonamental és la feina. Des del programa laboral fomentem les competències necessàries perquè les persones puguin incorporar-se al mercat de treball.

També desenvolupem una tasca rellevant en l'àmbit jurídic i

administratiu. Hem fet una aposta decidida per ajudar moltes persones a regularitzar la seva situació administrativa perquè sabem que, un cop superat aquest obstacle, poden accedir a una major estabilitat laboral i, a llarg termini, millorar també la seva situació residencial.

> Com utilitza Càritas les dades FOESSA per orientar la seva acció social?

L'informe FOESSA de 2021 ja apuntava una idea molt clara: **la comunitat cura.** A partir d'aquesta constatació vam començar a reforçar la nostra acció social, passant d'un model més individual a una intervenció més grupal i comunitària.

Avui treballem des d'aquesta dimensió comunitària, conscients que no n'hi ha prou amb acompanyar la persona individualment. També cal acompanyar la comunitat per generar nous espais de relació, oportunitats i possibilitats.

Nosaltres transformem la nostra acció social a partir de la realitat que observem. El FOESSA no és

tant el motor del canvi com una eina que reforça allò que ja detectem en el dia a dia.

Per exemple, durant la pandèmia de la COVID-19 vam constatar la importància de la bretxa digital. Amb els anys hem desenvolupat un programa específic per fomentar les competències digitals i donar suport en la realització de tràmits en línia. El canvi ja l'havíem començat a fer, però el FOESSA ens va ajudar a confirmar una tendència que ja observàvem.

L'informe aporta evidències objectives i rigoroses que ens permeten validar i orientar les decisions que prenem.

› Malgrat totes les dificultats i reptes que teniu al davant, què suposa per a tu treballar en una entitat com Càritas Diocesana de Barcelona?

Vaig estudiar Treball Social, però el meu vincle amb Càritas ve de molt lluny, perquè abans de treballar-hi ja hi havia fet voluntariat.

“Més enllà d'acompanyar la persona, també hem d'acompanyar la comunitat”

grans valors de Càritas. També valoro molt l'acompanyament a les persones des d'una perspectiva de dignitat.

No les entenem com a objectes de l'acció social, sinó com a subjectes actius, amb veu pròpia i amb molt a aportar.

Càritas també és la combinació entre la feina del personal contractat i el compromís de les persones voluntàries. Això sempre m'ha generat un gran orgull, perquè demostra que qualsevol ciutadà compromès pot contribuir a donar resposta a les necessitats socials.

A més, Càritas és un altaveu que ajuda a explicar què està passant

a la societat, a denunciar allò que no funciona i a impulsar canvis. Intentem incidir en les polítiques públiques, en la legislació i en les formes d'acompanyament a les persones, sempre en col·laboració amb les administracions, altres entitats i la ciutadania.

A Càritas tots formem part d'una mateixa cadena. Té tanta responsabilitat la treballadora social que acompanya persones en primera línia com jo mateixa, que desenvolupo altres funcions. Visc la meua feina com un servei perquè els companys i companyes que fan atenció directa puguin treballar en les millors condicions possibles i oferir la millor resposta a les persones que s'apropen a Càritas demanant suport. ♦

“La gent no vol viure de les ajudes; el que vol és aportar i sentir-se útil”

Càritas sempre ha estat una entitat amb una gran capacitat d'adaptació a la realitat social. Recordo que als anys noranta van començar a arribar persones nouvingudes a Sant Cugat, que és on vaig iniciar la meua trajectòria professional. Quan va canviar el perfil de les persones a les quals acompanyàvem, també vam transformar profundament allò que fèiem i la manera de fer-ho.

Per a mi, aquesta capacitat d'adaptació sempre ha estat un dels

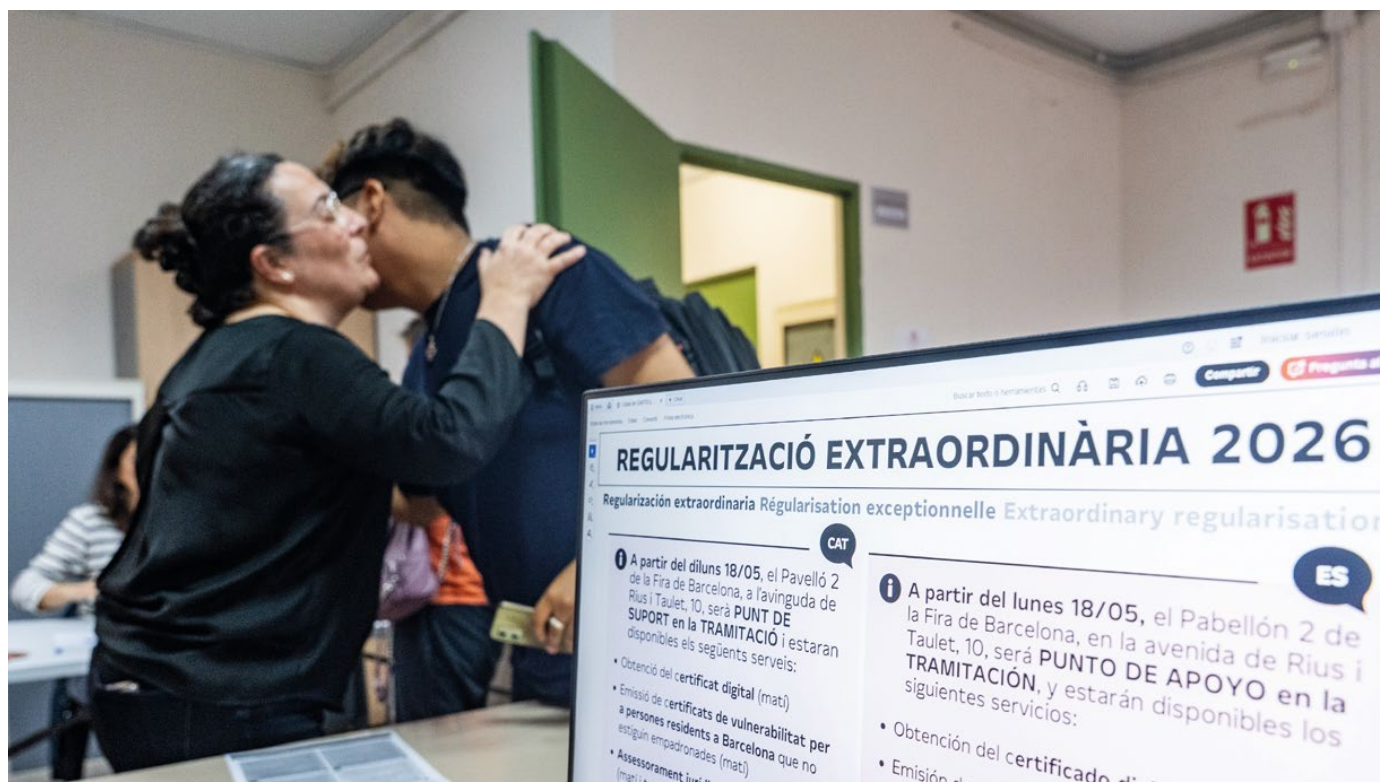
en primer pla

“La vida no és per
viure-la en solitari,
sinó en equip”

El papa Lleó XIV va situar la realitat social de Barcelona al centre de la seva visita a Catalunya amb una trobada a la parròquia de Sant Agustí, al Raval, que va reunir més de noranta entitats d'Església que treballen amb persones vulnerables. Durant l'acte, va reivindicar una comunitat “viva, d'acollida i d'integració” i va defensar la lluita contra la solitud i una Església centrada en la caritat. En nom de Càritas Diocesana de Barcelona, la seva secretària general, Cristina Garcia, va destacar el compromís de Càritas per “Acollir, Defensar i Estimar”, tot reivindicant l'esperança davant les dificultats socials i explicant al Pontífex que Càritas havia atès més de 63.000 persones durant el 2025 a la diòcesi de Barcelona.

L'esperança després de l'espera: una regularització que canviarà milers de vides

TEXT: JORDI JULIÀ · FOTOGRAFIES: MARC ASENSIO

La regularització extraordinària de persones migrants impulsada pel Govern espanyol ha obert una oportunitat esperada durant anys per milers de persones que viuen i treballen al nostre país en situació administrativa irregular. Però darrere dels tràmits, la documentació i els expedients hi ha històries de vida marcades per la incertesa, la precarietat i l'esperança. En aquest context, **Càritas Diocesana de Barcelona** ha esdevingut un actor clau en l'acompanyament de les persones que intenten sortir de la invisibilitat administrativa.

Entre el 16 d'abril i el 30 de juny, l'entitat ha acompanyat **4.166 persones** a través del dispositiu extraordinari de regularització, desplegat en **nou punts d'assessorament jurídic** distribuïts en

sis municipis de la diòcesi. Per fer-ho possible, ha mobilitzat un equip de **105 professionals i persones voluntàries especialitzades**.

Les dades recollides durant aquests mesos evidencien que la regularització no és una qüestió que afecti únicament persones adultes. Del total de persones ateses, el **56% són adults**, el **22% menors d'edat**, el **19% joves** i el **3% persones grans**. Una realitat que posa de manifest que molts dels processos de regularització impliquen famílies senceres i que les conseqüències de la irregularitat administrativa es transmeten també als infants.

Precisament, aquesta és una de les preocupacions principals de Càritas. Segons explica **Elisabet Ureña**,

responsable del programa de Mobilitat Humana de l'entitat, encara hi ha nombrosos nens i nenes que, tot i viure, estudiar i créixer aquí, continuen trobant obstacles per regularitzar la seva situació. **“Ens preocupa especialment la invisibilitat dels infants en aquests processos. Són menors que formen part de la nostra societat, però que sovint queden atrapats en procediments administratius que condicionen el seu present i el seu futur”**, assenyala.

Aquesta preocupació s'accentua si es té en compte que **un 41% dels casos atesos per Càritas presenten especial complexitat jurídica o situacions d'extrema vulnerabilitat**. Famílies sense recursos, persones sense llar o ciutadans que tenen dificultats per obtenir documentació dels seus països d'origen formen part d'una realitat que sovint queda amagada darrere de les xifres.

Malgrat les dificultats, els primers resultats del procés són encoratjadors. Fins al 31 d'agost, els expedients acompanyats per Càritas han aconseguit **577 resolucions aprovades provisionalment i 67 aprovacions definitives**. L'entitat valora positivament aquestes primeres dades, tot i recordar que molts procediments continuen en tràmit i que les resolucions poden trigar mesos a arribar.

L'experiència acumulada durant aquest període també ha permès identificar els principals obstacles que afronten les persones migrants. Les dificultats

per obtenir documents oficials dels països d'origen, les limitacions en l'accés a cites administratives, la complexitat burocràtica o el cost econòmic dels tràmits són algunes de les barreres més freqüents. Segons Ureña, existeix el risc que la regularització, que hauria de ser una eina d'inclusió, acabi generant noves desigualtats per a aquelles persones que tenen menys recursos.

“Moltes persones es troben amb un recorregut administratiu llarg i complex que requereix documentació difícil d'obtenir i despeses que sovint superen les seves possibilitats econòmiques”, explica. A més, alerta que alguns col·lectius poden quedar exclosos del procés, especialment aquells que no disposen d'un empadronament estable o que no han aconseguit obtenir a temps la documentació necessària. **“Correm el risc de deixar enrere precisament aquelles persones que més necessiten aquesta regularització”**, adverteix.

HISTÒRIES QUE POSEN ROSTRE A LES XIFRES

Darrere d'aquestes dificultats hi ha rostres concrets. És el cas de **Maria Clemencia**, una dona peruana que va arribar a Barcelona fa dos anys buscant noves oportunitats. Al seu país hi ha deixat els fills, amb l'esperança de poder reunir-se amb ells en el futur. Durant aquest temps ha encadenat feines precàries en el sector de la neteja i les cures, i ha comptat amb

el suport de Càritas per cobrir necessitats bàsiques com l'habitatge o l'alimentació.

Ara viu el procés de regularització amb emoció i esperança. **“Confio que els tràmits es resolguin de manera ràpida. L'espera no és fàcil i hi ha moments en què et desanimes, però continuo endavant. No perdo l'esperança”**, afirma.

Una esperança semblant la comparteix **Lenin Fonseca**, un enginyer informàtic veneçolà que va arribar a Barcelona a finals de 2025. Actualment viu a casa d'un amic mentre intenta construir un futur que li permeti reagrupar la seva dona i les seves dues filles. Tot i les dificultats econòmiques i emocionals derivades de la separació familiar, viu aquest procés com una oportunitat per començar de nou.

“Amb la regularització deixaré de ser invisible. Deixaré de ser ningú enmig del no-res”, resumeix.

Les seves paraules reflecteixen una idea que Càritas ha defensat reiteradament durant aquest procés: **regularitzar no és concedir un privilegi, sinó reconèixer una realitat que ja existeix**. Milers de persones formen part de la societat catalana

des de fa anys. Treballen, cuiden persones grans, participen en la vida comunitària i sostenen les seves famílies, però massa sovint ho fan des de la invisibilitat administrativa.

UNA QÜESTIÓ DE DRETS I DIGNITAT

Per a **Omaira Beltrán**, tècnica d'Interculturalitat de Càritas, la regularització és molt més que una gestió administrativa. **“La regularització no és només un tràmit, sinó una oportunitat per restablir drets, dignitat i cohesió social”**, defensa.

Des de Càritas insisteixen que la irregularitat administrativa **no és una qüestió marginal, sinó un factor directe d'exclusió social** que limita l'accés a l'ocupació formal, a l'habitatge, als serveis bàsics i a la possibilitat de construir un projecte de vida estable.

EL REPTE QUE COMENÇA ARA

Un cop superada la primera fase, centrada en la regularització administrativa, s'obre una etapa igualment decisiva: la inserció laboral. Càritas considera que l'èxit real del procés dependrà de la capacitat de les persones regularitzades per accedir i mantenir una feina digna.

“La regularització obre una porta, però cal garantir que aquesta oportunitat es pugui consolidar en el temps”, recorda Ureña. Sense oportunitats laborals estables, adverteix, existeix el risc que moltes persones tornin a situacions d'irregularitat administrativa en el futur.

Tot i això, adverteix que els preocupa especialment el retard en les resolucions administratives. “Tot i que les autoritzacions es concedeixen amb efectes retroactius des de la data de presentació de la sol·licitud, cada mes d'espera redueix el temps efectiu de què disposen les persones per treballar i cotitzar. Això pot dificultar que compleixin els requisits necessaris per renovar o consolidar la seva situació administrativa i, en conseqüència, frena els seus processos d'inclusió social i laboral”, alerta la responsable del programa de Mobilitat Humana de Càritas Barcelona.

Per això, l'entitat es compromet a continuar acompanyant les persones migrades durant els pròxims mesos i a adaptar els seus programes d'inclusió laboral a aquesta nova realitat. També reclama a les administracions públiques que reforcin els recursos disponibles perquè els avenços assolits no siguin temporals.

En definitiva, una oportunitat perquè milers de persones **deixin de viure a l'ombra i puguin formar part de la societat amb plenitud de drets i dignitat.** ❤️

Sonkoy: mentoria amb cor

TEXT: NÚRIA SANZ · FOTOGRAFIES: JORDI JULIÀ

Una conversa, una escolta atenta o una paraula de suport poden canviar el rumb d'una vida. Especialment, la d'aquelles persones que es troben en risc d'exclusió social. Amb aquest propòsit va néixer **Sonkoy**, que, en idioma quítxua, significa 'cor'. Una mentoria que uneix persones voluntàries i joves que atensem des de Càritas Barcelona. Concretament, intervenen en la mentoria joves d'entre 18 i 25 anys participants del projecte Llankay, una iniciativa d'**acompanyament i orientació laboral** que parteix de la voluntat de millorar la seva ocupabilitat i reduir les desigualtats. La majoria d'aquests joves compten amb poca xarxa i, amb freqüència, no tenen la documentació necessària per treballar.

Sonkoy va posar-se en marxa a finals de l'any 2020, en un moment en què el mercat laboral vivia condicions adverses i incertes arran de la pandèmia.

Fins a la data, gairebé una **seixantena de joves han rebut mentoria a través del programa**. Habitualment un cop per setmana, la persona voluntària i el jove es troben en un espai aliè de Càritas. En l'estona que comparteixen, la persona mentora ajuda a adquirir noves competències digitals, practicar com seria una entrevista de feina o parlar i escriure en català i castellà.

Tot i encabir-se en un projecte laboral, es tracta d'una mentoria essencialment social: la creació d'un **espai d'escolta i acompanyament** que acaba repercutint positivament en l'orientació professional dels joves. "El tàndem entre la persona mentora i la mentorada és una eina d'intervenció que facilita l'empoderament. Els joves incrementen la seva autonomia, habilitats personals i competències. Tot això millora l'ocupabilitat", assegura Manel Calvo, orientador laboral, educador i referent de Sonkoy.

Una de les claus del programa és la seva **mirada horitzontal**. Els i les mentores asseguren que també reben molts aprenentatges. Sobretot, la possibilitat de conèixer realitats que, d'altres maneres, no tindrien a l'abast. “He après a escoltar de veritat, a intentar posar-me en la situació de l'altre”, declara un dels voluntaris. El perfil dels mentors i mentores és molt variat, tant en edat com en trets professionals: persones jubilades, treballadores d'àmbits diversos (psicòlegs, mestres, advocats, informàtics...). En tots els casos, però, les persones mentores superen un seguit d'entrevistes inicials i durant el procés de mentoria, estan en contacte constant amb l'equip de Càritas Barcelona, que fa un seguiment del programa. Des del seu inici, trenta persones han esdevingut mentores del programa. Actualment, tretze estan en actiu.

En els darrers mesos, l'èxit de la mentoria s'ha fet tangible amb l'adquisició del **Segell MC**, una distinció atorgada per la Coordinadora de Mentoría Social, xarxa estatal d'organitzacions que desenvolupen projectes de mentoria dirigits a persones en situació de vulnerabilitat. Càritas Barcelona n'ha esdevingut entitat adherida després que Sonkoy hagi estat avaluat positivament a partir de **deu requisits metodològics que en reconeixen la qualitat**.

És la primera vegada que la Coordinadora reconeix un projecte de mentoria de Càritas a Espanya. Manel Calvo assegura que el segell ha estat celebrat

no només per l'entitat, sinó també pels mentors que participen del projecte. “Tenen un alt sentiment de pertinença. Aquest reconeixement els fa sentir que el projecte funciona i els reafirma que són ells els qui el fan possible”.

Des de la seva posada en marxa, ara fa gairebé sis anys, Sonkoy ha contribuït a transformar la trajectòria de molts joves. Més enllà de les xifres d'inscripció, les seves històries posen de manifest que la confiança i l'acompanyament d'**una persona referent pot marcar la diferència**. “Va ser agradable comptar amb algú que de manera voluntària comparteix el seu temps i coneixement amb una altra persona. Estic molt agraïda”, explica una de les joves participants. Sovint, el primer pas per construir un futur millor és que algú t'ajudi a creure que aquest futur és possible. 🌟

què hi pots fer tu?

Una comunió amb mirada solidària

TEXT: JORDI JULIÀ · FOTOGRAFIA: NÚRIA SANZ

La primera comunió és un moment de celebració i trobada. Però per a la **Lucía Matamoros** i la seva família també va ser una oportunitat per compartir i ajudar altres infants que viuen situacions de vulnerabilitat. Gràcies a la col·laboració amb **Càritas**, van decidir transformar una part dels regals de la celebració en una **acció solidària amb impacte social**.

La iniciativa va sorgir de la relació que la mare de la Lucía, **Marta Cora**, mantenia amb Càritas a través de l'**Escola Jesús Maria**, un dels centres que forma part d'**Escoles amb Cor**. “Vam participar en accions com el bingo solidari o les campanyes de Nadal, i quan la Lucía havia de fer la seva primera comunió ho vaig recordar i vam dir: ‘contactem amb Càritas’”, explica.

“Com a pares teníem molt clar que el moment de la comunió era alguna cosa més que una festa on reps regals”, assenyalava la Marta.

Per donar a conèixer la iniciativa als convidats, van gravar un vídeo en què la mateixa Lucía explicava la seva decisió i animava els assistents a sumar-s’hi. La Lucía va decidir donar suport a un **projecte adreçat a infants**. “Jo vaig escollir el de nens petits perquè quan ets petit formes la teva personalitat per al futur, i això és important”, explica.

La decisió va ser natural per a ella. “Jo no necessitava gaires regals. **Hi ha persones que ho necessiten**

més que jo”, afirma. A més, reconeix que ajudar altres nens i nenes de Barcelona li ha generat una **gran satisfacció**.

La família destaca que l'experiència ha estat **molt enriquidora i emocionant**. Veure el resultat de la recaptació i saber que contribuirà a millorar la vida d'altres infants va donar un **sentit especial a la celebració**.

Per això, tant ella com la seva filla animen altres famílies a seguir el mateix camí. “Ens va fer molta il·lusió veure el que havíem recaptat. Ho vam celebrar”, recorda. I ho conclou amb una invitació: “Animem a qui faci una comunió que tingui l'oportunitat de trucar a Càritas i participar en un projecte com aquest”.

Voleu saber com incorporar una acció solidària a la comunió?

Càritas Barcelona t'acompanyarà per trobar la proposta que millor s'adapti a la vostra celebració.

 Telèfon d'Atenció
al Col·laborador 93 112 70 10

 Correu electrònic
atenciodonant@caritas.barcelona

 Presencialment Càritas Barcelona
Plaça Nova, 1 08002 Barcelona
De dilluns a divendres, de 9 h a 14 h

SERVEI D'AJUDA ECONÒMICA

Cada dia, a Càritas, rebem persones i famílies que necessiten suport per poder cobrir les despeses més bàsiques. Durant el 2025, hem ajudat 10.872 persones mitjançant ajudes en espècie i ajudes econòmiques per un valor total d'1,8 milions d'euros.

Us presentem cinc situacions que necessiten el vostre suport.

Qualsevol aportació, per petita que sigui, pot marcar una gran diferència i ajudar aquestes persones a superar moments de gran dificultat. Ajudeu-nos a construir una comunitat més forta, compromesa i solidària, capaç de ser-hi quan més es necessita.

Una habitació com a salvavides

Una mare i el seu fill de cinc anys formen una família monoparental. Fa un parell d'anys que el pare va abandonar la família i, a finals de l'any passat, mare i fill van ser desnonats. Actualment comparteixen pis amb altres persones. La mare fa algunes feines esporàdiques de neteja i cuina, però els ingressos que obté no són suficients per afrontar totes les despeses mensuals.

Necessiten 200 € per pagar el lloguer de l'habitació on viuen.

Ref. 1740

Quan formar-se també és resistir

Dona de 33 anys que viu sola. Treballa unes hores en el sector de la neteja, però els seus ingressos no són suficients per assumir el cost de l'habitació on resideix. Paral·lelament, participa en diferents cursos de formació de Càritas amb l'objectiu de millorar les seves oportunitats laborals i accedir a més hores de feina.

Sol·licita una ajuda de 400 € per poder pagar l'habitació.

Ref. 1741

Donar forma a una llar

Matrimoni amb dues filles, d'onze i dos anys. El pare treballa com a electricista i la mare té un contracte de neteja de trenta hores setmanals. Recentment, han pogut accedir a un pis de lloguer social de Càritas adequat a la seva situació econòmica. Tanmateix, necessiten equipar-lo perquè les seves filles disposin d'un espai digne.

Els calen 584 € per adquirir els mobles de l'habitació de les nenes, incloent-hi una llitera amb matalassos i un escriptori.

Ref. 1742

Créixer sense que falti el més essencial

Parella amb un fill d'un any que viu en una habitació per la qual paga 700 € mensuals. El pare fa feines esporàdiques com a transportista i la mare està buscant feina activament mentre té cura del nadó. Les dificultats econòmiques no els permeten assumir totes les despeses relacionades amb la criança del seu fill.

Necessiten 80 € per comprar bolquers durant els dos mesos vinents.

Ref. 1743

Després del carrer, tornar a mirar endavant

Matrimoni de 69 i 61 anys. Van viure onze mesos en situació de carrer fins que, el juny passat, van aconseguir accedir a una habitació. Ell està jubilat i ella treballa cuidant una persona gran els caps de setmana. Amb uns ingressos molt ajustats, no disposen d'estalvis per afrontar despeses imprevistes.

Necessiten 105 € per substituir les ulleres de l'home, que recentment s'han trencat.

Ref. 1744

Com col·laborar-hi:

Trucant al telèfon 93 112 70 10
(Feiners de 9 h a 14 h)

Fent una transferència al compte de CaixaBank:
ES43 2100 0965 56 0200027605

Enviant un correu electrònic a: atenciodonant@caritas.barcelona

Indicar el número de referència al qual voleu que vagi el donatiu.

cuinant amb l'Ada Parellada

RECEPTES D'APROFITAMENT PER CUINAR AMB ELS INFANTS

@adaparellada

Farcellets de bacallà amb panses i pinyons

Ingredients

- Un manat de bledes
- 100g de fruita seca variada
- 2 patates bullides
- 500g de bacallà esqueixat
- 2 grans d'all
- 300ml de llet
- Sal i pebre

Per a la beixamel de pebrot:

- 750ml de llet
- 50g de farina
- 50g de mantega
- 2 pebrots escalivats
- Sal i pebre

Per a l'oli d'herbes:

- Unes branques de farigola fresca
- Unes fulles de porradell

Preparació

Pelem i filetegem l'all. El confitem amb la llet, lentament, durant uns cinc minuts. Afegim el bacallà a la llet i coem un minut. Triturem amb les patates bullides. Salpebrem. Ho posem en una mànega pastissera.

Escaldem uns segons les fulles de les bledes, procurant que no es trenquin. Les submergim en aigua amb gel. Les assequem.

Fem servir un motlle per fer la forma de farcellet. Hi posem tires de fulles de bledes, procurant tapar tots els petits forats. Omplim la meitat del forat amb fruita seca variada esmicolada. Tapem amb més crema de patata. Emboliquem amb les tires de fulla de bleda.

Fem la beixamel. En una cassola fem fondre la mantega, hi posem la farina i coem a foc lent un minut. Cobrim amb la llet, hi afegim el suc dels pebrots i anem remenant lentament fins que prengui textura densa. Triturem amb els pebrots escalivats pelats. Rectifiquem de sal i pebre.

Per escalfar els farcells, els posem en una safata de forn, tapem i els escalfem durant 10 minuts a 200°C. Mentrestant fem un oli d'herbes barrejant l'oli d'oliva amb una mica de porradell i farigola.

Servim els farcellets sobre la beixamel. Acabem amb l'oli d'herbes i les tiges de les bledes tallades com si fossin espaguetis (Truc: si vols les pots saltar a la paella, a foc alt amb un pessic de sal i pebre).

Pastís de poma

Ingredients

- 3 pomes
- 3 ous
- 1 llimona
- 100g de sucre
- 100g d'ametlla molta
- 50g de farina
- Mig sobre de llevat (8 grams)
- Ametlles crues trencades de qualsevol manera
- Una culleradeta de canyella en pols
- Sal

Preparació

Al bol batem els ous amb el sucre fins que dobli el volum i canviï de color, tirant a blanc. Afegim la pell de la llimona ratllada.

Pelem les pomes.

Triturem dues de les pomes amb el suc d'una llimona. Afegim als ous batuts. Hi posem també la farina d'ametlla. Barregem la farina amb el llevat, sal i la canyella. Tamisem i integrem suaument.

Ho aboquem en un motlle prèviament greixat i enfarinat. Tallem la poma que quedava a làmines i les disposem per sobre el pastís. Esquitxem amb unes gotes de suc de llimona, que n'evitaran l'oxidació.

Acabem amb les ametlles trencades de qualsevol manera i una mica de sucre.

Enfornem a 180°C durant uns 35 minuts.

Cartografiar la desigualtat: els estudis de Càritas Barcelona

TEXT: SCHEHERAZADE BERMEJO · FOTOGRAFIES: ARXIU HISTÒRIC DE CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA

Hi ha documents que no només expliquen el passat: també revelen una manera de mirar el present. Els estudis conservats a l'Arxiu de Càritas Diocesana de Barcelona en són un bon exemple. A mitjans dels cinquanta, en una diòcesi que creixia de pressa i acumulava desigualtats, Càritas va començar a transformar la seva acció social. Sense abandonar l'ajuda directa, va fer un pas decisiu cap a una intervenció més planificada i comunitària. Es tractava, en paraules de l'època, de passar **“del purament benèfic al pròpiament social”**.

Aquest gir va prendre forma amb la creació del Departament Social i, sobretot, de la Secció d'Estudis. Observar els barris, escoltar les famílies, recollir dades i interpretar-les esdevenien passos imprescindibles per actuar amb rigor. **La pobresa deixava de ser vista només com una suma de casos individuals i començava a entendre's com una realitat social que calia analitzar i fer visible.**

La figura de Rogel·li Duocastella (cap de les seccions socials) i la Setmana del Suburbi de 1957 van marcar un punt d'inflexió. Per primera vegada, **el barraquisme i les mancances d'habitatge que patien milers de persones van quedar documentades amb dades.**

La Secció d'Estudis va consolidar aquesta manera de fer. El Plan CCB, publicat el 1965, va ser una fita pionera en l'estudi sociològic de les problemàtiques socials a l'Estat, i a la diòcesi de Barcelona hi va participar un equip de treballadores socials. Aquell mateix any, la *Visión Sociogràfica de Barcelona* **va oferir una radiografia inèdita de la ciutat i de**

la seva àrea d'influència. En els anys següents, els estudis es van desplegar sobre barris com Sant Roc, El Prat, La Catalana, el Camp de la Bota, etc. i van abordar qüestions com la migració, la marginació o l'habitatge.

Amb els anys, aquesta tasca va guanyar profunditat i projecció pública. Publicacions com *La cara amagada de l'atur* (1985), *Oblidats avui, marginats demà?* (1986) o *L'habitatge digne per a tothom, encara una utopia* (1992) van posar paraules i xifres a desigualtats persistents. La col·laboració amb la Fundació FOESSA va ser especialment rellevant amb l'informe de 1996 sobre les condicions de vida de la població pobre de la diòcesi de Barcelona que va tenir una gran repercussió mediàtica i institucional.

Els estudis no han estat només una eina interna de planificació, també expressaven una responsabilitat pública: **“Càritas no pot callar allò que descobreix en la seva acció quotidiana”**. Aquesta voluntat missional de denúncia i sensibilització ha continuat al llarg del temps. La crisi econòmica de 2008 va fer emergir noves vulnerabilitats, com la precarietat laboral, la inestabilitat residencial o l'endeutament familiar. Més recentment, els estudis han posat el focus en la pobresa energètica, la bretxa digital i l'impacte social de la pandèmia.

Avui, els informes de Càritas continuen orientant programes i serveis, però també alimenten el debat públic i la incidència social.

Una mateixa idea travessa aquesta història: conèixer per actuar i explicar per transformar. Perquè mirar bé la realitat és, també, començar a canviar-la.

Sembrar solidaritat, construir futur

TEXT: MARTA PLUJÀ · FOTOGRAFIA: PEPE NAVARRO

Per què l'educació amb valors és un eix estratègic destacat de la sensibilització a Càritas Diocesana de Barcelona? Aquesta pregunta té més d'una resposta, però la que ens ateny en aquest número de la revista no és altra que la necessitat que **les generacions que administraran la vida en el futur**, ja sigui en el dia a dia com en el terreny professional, **han de créixer i formar-se des del coneixement del seu context i des de l'empatia cap a l'altre**.

Sembla obvi, sí, però no ho és tant. Molt menys en determinats entorns, en els quals **la distància que els separa de segons quines realitats és abismal**.

Quan, des de Càritas, parlem que cal **formar bons professionals i millors persones**, ho fem des del convenciment que **la vulnerabilitat és intrínseca a l'ésser humà**, que ningú no n'és aliè i que **la compassió és una virtut que s'ha d'educar**, perquè beneficia els altres, però també a un mateix.

Explicar l'acció de Càritas, **les cinc causes en les quals es focalitza la intervenció social**, i fer-ho des d'una aproximació a la realitat social més propera és una pràctica habitual tant a les escoles com a les universitats amb les quals col·laborem. I aquest any, a més, a través de l'apropament a les evidències del **IX Informe sobre l'exclusió de la Fundació Foessa**, un observatori privilegiat per copsar la radiografia socioeconòmica del nostre context.

Poder vincular aquesta aproximació de les realitats més crues a com s'hi intervé des de Càritas ens permet incidir en aspectes essencials. D'una banda, **les comunitats educatives**, perquè parlar-ne amb l'estudiantat és contribuir que arribi, també, al professorat i a les famílies, i es tornin més sensibles al món que els envolta. Els ofereix la possibilitat de **sortir de la seva bombolla**, que tots tenim, la fa més permeable i, de retruc, en mirar-la amb ulls nous, s'obre a la possibilitat de **deixar-se commoure**. És en aquest acte que **neix la solidaritat**.

Però **educar el cor** no és una tasca exclusiva de les escoles i les universitats. També és una responsabilitat compartida per les empreses, especialment aquelles que entenen que **la seva contribució a la societat va més enllà de la seva activitat econòmica**. Quan persones treballadores participen en experiències de **voluntariat corporatiu** i entren en contacte amb realitats diferents de les seves, es produeix un aprenentatge valuós que **transforma la mirada, trenca prejudicis i reforça el compromís amb el bé comú**.

Les **empreses amb cor**, aquelles que posen el seu temps, talent i recursos al servei de la comunitat, contribueixen també a aquesta **pedagogia de la proximitat**. Ho fan quan faciliten espais de trobada entre persones de procedències i circumstàncies diverses, quan promouen accions que milloren els barris i els equipaments comunitaris o quan ofereixen als seus equips l'oportunitat de descobrir que **la solidaritat és una experiència que deixa empremta tant en qui la rep com en qui la practica**.

En un context marcat sovint per la immediatesa, la competitivitat i les relacions cada vegada més virtuals, aquestes experiències ens recorden la importància de **generar vincles i construir comunitat**. Ens mostren que **la responsabilitat social no és només una estratègia empresarial**, sinó també una manera de participar activament en la construcció d'una societat **més cohesionada, justa i humana**.

Conèixer, entendre i implicar-se és la porta oberta a reconèixer la dignitat humana de totes les persones i a defensar uns drets que ens són comuns. Perquè només des de **l'educació del cor**, a les aules però també als llocs de treball, **podrem transformar el futur que compartim**.

Del compromís a l'acció, de l'acció al canvi

TEXT: LAURA GRAU, MARTA PLUJÀ · FOTOGRAFIES: CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA

La **transformació social és una tasca col·lectiva**. Requereix persones compromeses, però també organitzacions capaces de sumar esforços, coneixements i recursos per donar resposta als reptes socials del nostre temps. En aquest camí, **Càritas teixeix aliances amb empreses, universitats i altres agents de la societat** per contribuir a construir comunitats més justes, inclusives i cohesionades.

Són les deu del matí i un grup de treballadors i treballadores de **Brill Pharma** espera davant l'**Espai Polivalent de Badalona**. Han vingut per participar en una **jornada de voluntariat corporatiu** que els permetrà conèixer de prop el centre, les persones que hi treballen i les participants que cada setmana es reuneixen per compartir activitats i espais de trobada.

La seva missió és donar una nova vida a l'espai exterior del centre: construir una jardineria vertical, habilitar una zona d'experimentació per als infants i crear nous espais de joc i convivència. Però l'impacte de la jornada va molt més enllà de la millora física de l'entorn. **La trobada entre persones amb trajectòries i realitats diverses genera vincles, afavoreix la comprensió mútua i contribueix a enfortir el sentit de comunitat.**

Aquesta és l'essència del **voluntariat corporatiu**: oferir a les empreses l'oportunitat de posar el seu temps, talent i compromís al servei del bé comú. Alhora, permet als equips sortir de la rutina, treballar de manera conjunta i descobrir realitats que sovint passen desapercebudes. És en aquest punt on la **responsabilitat social empresarial** es converteix en una experiència concreta, capaç de generar un impacte positiu i directe en les persones i en els territoris.

Experiències com la de **Brill Pharma** o la de **Prologis**, que va celebrar el seu **Community Day** col·laborant amb Càritas a través de tallers per a infants i activitats adreçades a persones grans, demostren que **la solidaritat compartida deixa empremta dins i fora de l'organització**. Per a moltes de les persones participants, aquestes jornades es converteixen en una oportunitat per ampliar la mirada, qüestionar prejudicis i descobrir el valor transformador de les relacions humanes.

Però la construcció d'una societat més justa no depèn només del compromís empresarial. També necessita **coneixement, anàlisi i una comprensió profunda de les causes que generen pobresa i exclusió social**. En aquest sentit, la col·laboració entre **Càritas i el món universitari** esdevé un altre pilar fonamental de la transformació social.

Des d'aquesta convicció, neixen iniciatives de col·laboració amb universitats i centres de recerca. L'objectiu és **unir l'experiència directa de les entitats socials amb el coneixement acadèmic** per generar evidències que orientin tant l'acció social com les polítiques públiques. El **IX Informe sobre Exclusió i Desenvolupament Social**, impulsat per la **Fundació FOESSA**, n'és un bon exemple. Les seves conclusions aporten dades, rigor i perspectiva per comprendre les múltiples dimensions de l'exclusió social i contribuir a dissenyar respostes més efectives.

Aquesta col·laboració permet també acostar els estudiants i el professorat a realitats que sovint queden fora de les aules. A través de jornades i espais de reflexió impulsats per **Universitats amb Cor**, diferents comunitats universitàries han pogut aprofundir en els grans reptes socials actuals i reflexionar sobre el paper que la recerca, la innovació i el compromís professional poden tenir en la millora de la vida de les persones.

La relació entre l'àmbit acadèmic i les entitats socials genera un **valor compartit**. D'una banda, la universitat aporta **metodologies, coneixement especialitzat i capacitat d'anàlisi**.

De l'altra, entitats com Càritas ofereixen un contacte directe amb realitats socials complexes que permet contrastar, validar i orientar la investigació cap a necessitats reals. D'aquesta trobada en surten **noves preguntes, noves respostes i, sobretot, noves oportunitats de transformació**.

Tant el voluntariat corporatiu com les aliances amb el món universitari comparteixen una mateixa idea de fons: **la transformació social només és possible quan sumem capacitats**. Les empreses aporten recursos, talent i compromís; les universitats, coneixement i recerca; les entitats socials, experiència i proximitat a les persones.

Quan aquests actors treballen conjuntament, es creen oportunitats que van molt més enllà de l'impacte immediat d'una acció concreta. **Es construeixen xarxes, es generen aprenentatges compartits i s'impulsen respostes innovadores als reptes socials**.

Perquè **transformar la realitat no és responsabilitat d'un sol agent**. És una tasca col·lectiva que comença quan persones, empreses, universitats i entitats decideixen caminar juntes amb un objectiu comú: **construir una societat més justa, més inclusiva i amb més oportunitats per a tothom**.

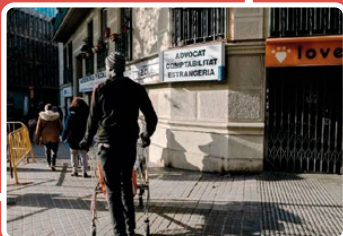
Les nostres xarxes

@caritasbcn

Celebrem l'inici d'un procés per a la regularització extraordinària de persones migrants.

Un acte de justícia social i de reconeixement a qui fa temps que contribueix amb la seva feina al desenvolupament del nostre país.

@edsala62

La visita del Papa a Barcelona ens deixa un missatge clar: construir ponts i reconèixer-nos com a germans i germanes, vinguem d'on vinguem. "Ningú no pot agenollar-se davant del Senyor i menysprear el germà" (Lleó XIV). En un context global ple d'incertesa, aporta esperança.

@caritasbcn

La trobada amb el papa Lleó XIV i les entitats socials de l'Església de Barcelona a la parròquia de #SantAgustí ens ha recordat el valor del compromís compartit.

Sant Pare: "La vida no és per viure-la en solitari, sinó en equip." Un missatge que ens impulsa a continuar caminant plegats.

#alçalamirada #papa #lleóXIV #caritat #esperança

@monicamartinezbravo

Avui hem celebrat el 30è aniversari del Centre Diürn Folre de #Badalona, un espai clau en l'atenció a persones en situació de sensellarisme.

30 anys d'acompanyament, dignitat i treball comunitari per garantir que ningú no es quedi enrere.

Gràcies a totes les professionals, entitats i voluntariat que ho feu possible cada dia.

Continuem treballant per una societat més justa, inclusiva i amb drets per a tothom.

#ElGovernDeTothom

@joseprull

Amb les entitats impulsores de la proposició de llei per fer front al sensellarisme hem valorat l'estat del tràmit parlamentari que està seguint. Gràcies, un cop més, pel compromís i la feina incansable per posar la dignitat al centre i fer possible una societat més justa.

@LaHoraTVE

Mercè Darnell, portaveu de Càritas Barcelona, sobre els desallotjaments a Badalona: "Quan en una societat, l'Estat del benestar abandona els seus ciutadans, al final es produeixen lluites pels recursos escassos" #LaHora23D

@SilviaCoppulo

M'ha agradat parlar amb una mare feliç de ser a casa, amb persones que l'ajuden a anar endavant. Gràcies per la bona feina, @caritasbcn!

@caritasbcn

L'Informe FOESSA 2025 alerta que gairebé 4 de cada 10 persones viuen a la corda fluixa, fent equilibris constants per tirar endavant. Una realitat que hem volgut representar amb una actuació del funamblista @untiporehigh.

Davant d'aquesta realitat, des de #Càritas apostem per la força de la comunitat: teixir vincles, generar confiança i treballar pel bé comú per avançar cap a una societat més justa i equitativa.

#foessabcn #cordafluixa #radiografiasocial #comunitat

A vegades
les coses
no són
el que
semblen...

Acompanyem infants i
adolescents amb **suport educatiu**
i activitats de lleure, reforçant
també els seus vincles familiars.

www.mesdelquecreus.org

mes
del que
creus

 Càritas
Diocesana de Barcelona